
Bratři a sestry,

asi mnozí z nás máme mezi významnými, ba výjimečnými lidmi někoho, koho si vážíme a s kým bychom se rádi setkali. Pokud k takovému setkání dojde, bývá to cosi mimořádně svátečního, často nečekaného a hodně dlouho na to vzpomínáme. Mně se kdysi dávno, někdy na jaře 1989 zcela náhodou podařilo setkat se s kardinálem Tomáškem. Tu návštěvu jsem neplánoval. Potkal jsem v Praze na starých zámeckých schodech taky zcela náhodou polského kněze, který nás asi půl roku předtím hostil na krakovské faře. No a ten tam právě s kolegou mířil a neměl a ani nemohl mít nic předem domluveno. K tomu vzácnému setkání došlo a šťastnějšího člověka jako byl kněz Henryk jsem snad v životě neviděl... Schválně – s kým byste se chtěli setkat vy?

Jaké měli asi úmysly ti řečtí poutníci? Z textu Janova evangelia plyne, že šli téměř najisto, že setkání předem plánovali. Není třeba je podezírat z toho, že by se chtěli takto sami zviditelnit. V Jeruzalémě je nikdo neznal a i kdyby snad ano, stejně by v tom davu lidí krátce před svátky nemohli čekat, že si jich kdokoli všimne. Čteme o nich, že se přišli klanět Bohu. Je pravděpodobné, že to byli původem pohané ale uvěřili v Boha Izraele a zařadili se mezi takzvané bohobojné – tedy ty, kteří sice k vyvolenému lidu nepatří, ale přesto k němu mají velmi blízko. A rozhodně tedy nepřicházejí do svatého města jako turisté, kteří obhlídí pamětihodnosti a sbírají suvenýry. Jsou tady, aby se modlili. A taky aby si připomněli veliký skutek Božího vysvobození z egyptského otroctví. Tento velký příběh se stává i jejich příběhem. Ale nejen to. Oni se doslechli o Ježíšovi a ty zprávy o něm musely být takového druhu, že touží jej vidět. Jakoby byli novým potvrzením slov farizeů, která tomuto oddílku předchází, že se celý svět dal za ním ! Učedníci mají tuto jejich žádost o setkání zprostředkovat a Ondřej s Filipem žádost Ježíšovi předkládají.

Jak Ježíš zareaguje? Této žádosti řeckých poutníků nevyjde vstříc. Odmítne pózovat před zraky zvědavých lidí. Nejedná tak jako významné osobnosti před tiskovou konferencí, které si upravují kravatu a účes a pátrají, nemají – li mastnou skvrnu na saku. Z textu vyplývá, že se přímému setkání s poutníky vyhne.

“Rádi bychom viděli Ježíše.“ Na první pohled může tato prosba působit sympaticky. Vždyť co je na tom koneckonců špatného ? Co je zlého na tom zjistit jak po vnější stránce vypadá ten, o kterém se tolik mluví ? Proč nevyjít vstříc docela obyčejné lidské zvědavosti ? Koneckonců, vždyť i mnohé z nás zajímá, byl – li Ježíš skutečně takový, jak se po staletí maloval na obrazech mistrů, vypadal – li skutečně tak jak napovídá onen tajemný otisk tváře z Turinského plátna. Zajímá nás, jak vypadal apoštol Pavel nebo třeba Mistr Jan Hus...

Špatného na tom není jistě nic. Ale i přesto – když se nad tím trochu hlouběji zamyslíme, dojde nám, že to může být postoj taky velice povrchní. Jak žalostně je to málo! Může to být jako kdyby někdo toužil vidět Picassa, ale nezajímaly by ho jeho obrazy. Ale takto pověděno, bychom těm poutníkům přece jenom asi křivdili. Oni nechtějí jen zjistit jaký je vnější vzhled Ježíšův. Oni chtějí víc. Chtějí se s ním seznámit. Chtějí se s ním setkat a hovořit s ním. Chtějí od něj snad i něco načerpat, pochytit nějakou tu moudrost. Asi tak nějak jako když kněz Henryk dychtivě naslouchal kardinálovi. Mít o jeden zážitek z Jeruzaléma navíc. Světe div se - mluvili jsme s ním, setkali jsme se. A kdyby měli tehdy fotoaparát nebo chytrý mobil, hned by z toho setkání vzešlo mnoho obrázků a selfiček, které by nestačily lítat éterem.

Ale ani k tomu Ježíš nesvolí. On prostě nechce fungovat jen jako slavná věhlasná osobnost, která má lidem zprostředkovat výjimečné chvíle. Ano. Milí bratři a milé sestry, tak nějak se k Ježíši dá v mnoha obdobách přistupovat i dnes. Sice se zájmem, jistě s obdivem, ale současně nezávazně. Nezávazných vztahů k Ježíšovi je mezi námi lidmi dost. Je možné jej mít jako učitele moudrosti. Je možno bádát o historickém Ježíši. Je možno jej mít jen jako

svatý obrázek za sklem, je s ním možno spojovat výhradně své osobní představy a tužby. Ale to vše je málo. Co ještě schází? Odpověď nám dá pokračování našeho textu.

Čteme – li dál, zjistíme, že ani ti řečtí poutníci, ba ani dnešní sběratelé výjimečných zážitků nezůstanou bez odpovědi. Ano, Ježíš sice nevyjde vstříc jejich více či méně zbožné touze po setkání. Ale přesto něco podstatného zazní. Zazní jeho slovo. Svou prosbou vlastně vyzvou Ježíše k tomu, aby kázal. A to první co řekne, je: „Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka.“ Být oslaven znamená mít účast na Boží slávě. Být vyvýšen nad vše hříšné, porušené stvoření. Kralovat a panovat nad tvorstvem a nad veškerým lidským rodem. Nyní je zde ta chvíle, ten čas. Čas, kdy končí i Ježíšova veřejná činnost. Toto kázání je poslední setkání se zástupy, pak už je jen s učedníky a následuje soud a Golgota. A právě sem Ježíš svou řečí míří. Trochu překvapivě mluví jakési podobenství o zrnku, které má padnout do země, zemřít a přinést užitek. Zvláštní – mluvit o zrnku, které umírá. Ale když se do těch slov zaposloucháme, zjistíme že je to nádherné vystižení toho, jak povstávají nové věci, nová úroda, nový život. Je v tom skoro až velký kus mystiky. Něco umře, aby mohlo dát vzniknout novému životu v ohromném rozsahu. Jedno malé zrno se znehodnotí, ale současně se stane zárodkem pro novou velkou úrodu. Lidské zárodečné buňky odumřou, aby z nich vzešel nový člověk. Pšeničné zrno se znehodnotí, ale vyrostе z něj klas jako základ dobré úrody a hojnosti. Kdyby se tak nestalo, zůstane zrno sice celé a neporušené, ale samo. Bez užitku. Ježíš Kristus bude vydán na smrt, aby zase vstal a aby jeho oběť přinesla užitek. Z Kristovy smrti na kříži bude mít užitek celý svět, celé lidstvo. To je i naše jistota. Smrt Ježíše Krista nebude zbytečná, nevyzní naprázdno. Přinese hojný užitek. Zprostředkuje nám záchranu z hříchu a nový život. Ba dokonce – obnoví ten náš starý pomíjivý svět a dá povstat novému stvoření.

Jako jeho lid jsme kruhem kolem Krista vzkříšeného, kruhem kolem toho, který je skutečností přítomnou. Oslavení Syna člověka tedy povede přes kříž. On se na něm poníží, aby slavně kraloval. To je také vlastně nepřímou odpovědí poutníkům. Kristovo utrpení a smrt je nyní jedinou cestou k tomu, aby se s ním mohli setkat všichni, kteří v něho věří. Nebude již dosažitelný ve své pozemské podobě, ale bude se s lidmi setkávat jako vzkříšený a oslavený Pán. Ve společenství svého slova a ve svátostech. Všude kde se dva nebo tři sejdou, on bude uprostřed nich.

Takto se smíme s Ježíšem Kristem setkávat i my. Ne povrchně a nezávazně, ale v Duchu a v pravdě. Setkávat se s Ježíšem i dnes znamená uvěřit v odpouštějící moc jeho oběti a přijmout nový život. Znamená to mu sloužit a sloužit Kristu znamená jej následovat. A následování znamená, že se stanu učedníkem. A učedník se učí od svého Mistra, jde stejnou cestou jako on a dokonce jej to může stát i život. Ale ztratit svůj pozemský život, znamená zachovat jej pro věčnost....

Slyšíme bratři a sestry, jak zavazující jsou to slova? Vnímáme tu ohromující sílu, tu výzvu k přímo existenciálnímu odevzdání se Ježíši Kristu? Až tak, že je to otázkou života a smrti? On nás chce celé. Chce, abychom mu odevzdali a podřídili celý svůj život. Akademické rozhovory k tomu nevedou. Pouhé okukování uměleckých děl s křesťanskou tematikou a kulturní zážitky taky ne. Bůh není Bohem na výstavě ale Bohem, který jedná a do našeho života vstupuje a mění jej. Kristus není jen učitel morálky a filozof, od kterého pochytíme pár myšlenek a jdeme zas o dům dál. On je Pánem našeho života i světa, který tak miloval, že pro něj obětoval svůj život. Skrze Ježíše Krista oslaveného nám Bůh podává svou ruku a přijímá nás za své.

Modleme se: Pane, nevedeš nás k tomu, abychom tě obdivovali jako mimořádnou osobnost. Nevedeš nás ani k tomu, abychom jen pokyvovali hlavou nad tvou moudrostí. Vedeš nás, abychom si poctivě dovedli přiznat svou porušenost a prázdnotu, abychom rozpoznali, že ty jsi ten, který je naší spásou a ke komu smíme s nadějí volat: „Smiluj se nade mnou hříšným.“ Prosíme tě pomáhej nám k tomu, abychom takto volat nepřestali a tebou jediným se nechali vždycky vést. Amen.

